

Curs Llengua i Literatura clàssica (IV)

LITERATURA LLATINA I TRADICIÓ CLÀSSICA AL VOLTANT DE L'AMOR I DE LA MORT

Presentació

No hi ha dubte que Eros (l'amor) i Tànatos (la mort) són, juntament amb el temps, amb el qual tots dos caminen inexorablement, tres dels temes que travessen tota la literatura universal sota diversos rostres i manifestacions. Ens remuntarem fins als autors llatins, de poesia i de prosa, per veure de quina manera van donar forma, juntament amb els grecs, a una sèrie de tòpics, temes i motius de caire eròtic, amatori o sexual, d'una banda, i de contingut tanatològic, funerari o sepulcral, de l'altra, que després exercirien una gran influència en la literatura occidental de totes les nacionalitats. Ens acostarem, així, a nombroses literatures, de les quals llegirem mostres per parlar de tradició clàssica. Tot plegat, també, servirà per introduir-nos en els fonaments de la teoria de la literatura i de la literatura comparada.

Vinculacions

Aquest curs forma part de **Llengua i Literatura clàssica (III)**. Si desitgeu conèixer els Estudis complets sol·liciteu-nos el programa extens, on s'explica tota la programació.

Professora

Mònica Miró Vinaixa

Llicenciada en Filologia Clàssica (Llatí) i en Filologia Romànica (Francès). Màster en Història de les Religions. Professora de literatura i d'escriptura creativa (gèneres narratius i autobiogràfics) a l'Escola d'Esctura de l'Ateneu Barcelonès.

Programa

Mòdul 1: *Amor omnia vincit*: l'amor a la literatura llatina i a la tradició clàssica occidental

Mòdul 2 : *Mors omnibus instat*: la mort a la literatura llatina i a la tradició clàssica occidental

1. L'amor i els escriptors a l'antiga Roma: una introducció: Fonts per a l'anàlisi de la literatura llatina de tema eròtic. Temes, tòpics i personatges de la poesia romana amorosa. L'amor i el naixement de l'elegia llatina.

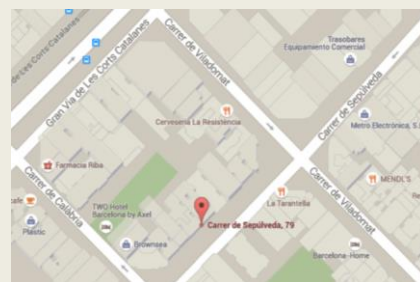
Informació pràctica

Lloc

Arqueonet

C/ Sepúlveda 79 - 08015 Barcelona

Metro: Línia 1 Rocafort

Data i hora

Els dimecres, de 17.15h a 19.15h
10 sessions

Mòdul 1: del 14 d'octubre al 2 de desembre de 2020

Mòdul 2: del 9 de desembre de 2020 al 27 de gener de 2021

Preu

240 €

Classes soltes 25 €

Cal inscripció prèvia

Inscripció

Per qualsevol de les següents vies:

- **Per la web:** accedint a l'enllaç: http://www.arqueonet.net/cat_contacte.html
- **Per e-mail:** enviant un e-mail a arqueonet@arqueonet.net, indicant l'activitat a la que us voleu inscriure, el nom i cognoms, l'e-mail i el telèfon de contacte
- **Per telèfon:** als números 937423014 ó 667013352
- **Presencialment:** a Arqueonet, C/Sepúlveda 79 de Barcelona

Obscenitat, eufemisme i tabú en l'expressió poètica romana. Els poemes priapeus i la funció magicoreligiosa del fal·lus.

2. **La follia d'amor: Catul, o la passió per Lèsbia:** La lírica catul·liana i les fases de l'amor. L'oci com a manera d'estimar. El pacte d'amor amb Lèsbia (Clòdia). La cara de l'experiència amorosa: de l'enamorament sobtat a l'acompliment del desig. La creu de l'experiència amorosa: rebuig, gelosia, desencís, infidelitat i ruptura final.
3. **L'amor a l'obra d'Horaci:** Tractament dels temes eròtics als iambes i als metres lírics del poeta Horaci. Efectes positius i negatius de la passió amorosa. Racionalisme i emotivitat. Epicureisme. L'amor propi i l'amor dels altres. Ironia i fredor. Vehemència i moderació.
4. **Els grans elegíacs: Tibul i Properci:** Les muses inspiradores: Dèlia, Nèmesi i Cíntia. Senyals i renúncies davant l'amor. La sensualitat joiosa o el record eròtic com a remei del dolor. Fidelitats i traïcions. Les noies doctes, entre la llibertat i el llibertinatge. L'esclavitud de l'amor. El mite com a expressió de sentiments i afectes íntims.
5. **Instruccions per a l'amor: Ovidi, el poeta maleït:** Els *Amors*, o la passió per Corinna i "les altres". La revolució moral ovidiana. Postures i consells: del dolç amor al gaudi sexual. Els remeis per a l'amor. Tècniques de seducció: l'*Art d'estimar* o el poema culpable. Ovidi i les dones.
6. **L'amor a la comèdia, la tragèdia i la sàtira llatines:** De les intrigues amoroses còmiques a les passions tràgiques passant per la ridiculització satírica del subjecte o l'objecte amorós. Plaute, Terenci, Juvenal, Persi i Marcial.
7. **Pervivència dels tòpics literaris eròtics romans a la tradició occidental:** Llocs comuns, experiències individuals i pactes socials en la vivència de l'erotisme: la mirada i l'amor, l'amor foll, la flama de l'amor, l'amor com a guerra particular, la descripció eròtica, la ferida de l'amor, els símptomes de l'amor, l'amor com a malaltia, l'esclavitud de l'amor, els consells per a l'amor, els remeis d'amor, l'arribada de l'alba, l'amor més enllà de la mort, etc.
8. **La mort i els morts a l'antiga Roma: una introducció:** La concepció romana del traspàs i l'essència del món d'ultratomba. Actituds davant la mort. Tipus de morts. Posicions filosòfiques, mentalitat romana i ideologia funerària. La *pietas*, el *mos maiorum* i el culte als avantpassats. Els déus dels morts i el món inferior. Ritus i celebracions en honor dels difunts.
9. **La literatura romana i la mort:** Gèneres, personatges i motius en les temàtiques tanatològiques a les lletres llatines. Lucreci i la concepció epicúria de la mort. Virgili i la baixada als inferns de l'*Eneida*: metempsicosi o transmigració de les ànimes. La lírica d'Horaci i les elegies de Properci i Tibul davant la mort i els finats. Marcial i els epigrames de tema funerari. L'epigrafia poètica sepulcral i la preservació de la memòria dels difunts.
10. **Pervivència dels tòpics literaris romans sobre la mort a la tradició occidental:** De l'assumpció resignada de la condició mortal a l'establiment d'un imaginari més enllà. La cerca de la immortalitat (*non omnis moriar, letum non omnia finit*), el poder igualador de la mort (*mors aequabilis, mors omnibus instat*), la mort prematura o contra natura (*mors immatura*), la consolació (*consolatio*), la lloança fúnebre (*laudatio funebris; elogium*), la baixada al món infernal (*descensus in inferos*), etc. La paraula com a mitjà de pervivència i immortalitat.